

JUDr. Ing. Jiří Nováček

1. náměstek ministra vnitra pro řízení sekce vnitřní bezpečnosti
a policejního vzdělávání

Praha 11. července 2018
Č.j. MV-66386-3/PP-2018

Vážená paní doktorko,

pan ministr vnitra mě pověřil vyřízením Vaší písemnosti ze dne 5. 6. 2018, upozorňujícím na Vámi navrhovaná opatření k nápravě v oblasti používání taserů (distančních elektrických donucovacích prostředků), které Policejní prezidium České republiky nehodlá provést.

Důkladně jsem se seznámil s danou problematikou, a to včetně usnesení Ústavního soudu IV.ÚS 4150/16, a musím konstatovat, že současný stav v problematice používání elektrických donucovacích prostředků shledávám za dostačující.

Souhlasím s názorem policejního prezidenta, že Vaši námitku spočívající ve výběru policistů, jimž bude přidělen taser, dle předem stanovených kritérií, mezi nimiž by neměla chybět vysoká odolnost vůči stresu, nepřijal, a to s ohledem na již existující splnění kritérií pro přidělení zbraně (jakožto smrtícího prostředku).

S Vaší námitkou, že je chybou, že vybavení potřebné k přenesení údajů z paměti taseru není dostupné na všech organizačních článcích disponujících taserem, se nemohu ztotožnit. Byť není toto vybavení ihned k dispozici, nic nebrání nadřízenému příslušníkovi, aby si je vyžádal. Není nezbytné, aby byla data k dispozici bezprostředně po použití taseru, vyhodnocení oprávněnosti a přiměřenosti použití donucovacího prostředku není totiž vázáno lhůtou a nadřízený příslušník má dostatek času, aby toto vyhodnocení provedl důsledně, i za použití dat z taseru.

K Vašemu návrhu opatření, aby policisté provádějící služební zákrok společně s policisty, kteří jsou oprávněni taser použít, prošli speciální odbornou přípravou, konstatuji, že realizace Vašeho návrhu by ochranu osob před špatným zacházením nezvýšila.

Speciálního školení se dostává pouze těm policistům, kteří mají taser pro výkon služby přidělen a ti rozhodují (nikoli jejich kolegové), zda jsou dány zákonné podmínky pro použití taseru a zda je toto použití přiměřené a vhodné.

Školení je zaměřeno především na obsluhu taseru, včetně technické specifikace a principu fungování, dále pak na situace, v nichž je použití taseru možné, či na upřesnění doporučených a zakázaných míst zásahu na těle, nelze tedy považovat za nesprávné či nedostatečné, že těmito, naprosto specifickými informacemi, disponují pouze ti, kteří taser mohou použít, za což taktéž nesou odpovědnost.

Vytvoření vzdělávacího programu zaměřeného na asistenci při ošetření člověka trpícího duševní poruchou, deeskalaci a alternativy silového zvládnutí problematického chování osoby stížená duševní poruchou nepovažuji za nezbytný. Policie je na místo přivolávána poté, co zdravotnický personál není schopen situaci zvládnout (psychologicky, farmakologicky ani fyzicky) a v tomto okamžiku zpravidla nebývá prostor pro jiné než silové řešení, tedy alespoň použití hmatů a chvatů ke zvládnutí (zklidnění) psychiatrického pacienta. I za těchto okolností je však policista povinen respektovat zásadu přiměřenosti, tedy postupovat způsobem, aby zásah do práv a svobod osob, vůči nimž zákrok směřuje, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.

Ke stanovení okruhu situací, kdy je možné elektrický donucovací prostředek použít, uvádím, že jsou tyto podmínky definovány zákonem a použití elektrického donucovacího prostředku je možné pouze, pokud by použití jiného donucovacího prostředku zjevně nebylo dostatečné.

Nesouhlasím s Vaším názorem, že právní úprava použití taseru by měla být postavena na roveň pravidlům platným pro použití zbraně. Zbraň je bezesporu považována za donucovací prostředek smrtící, což taser není (non-letal či nyní less-letal prostředek), a proto jsou stanovena přísná pravidla pro její použití.

Vážená paní doktorko, byť se v hodnocení Vašich požadavků přikláním k názoru policejního prezidenta, velice si vážím Vašich postřehů a zájmu o zajištění zákonného průběhu všech zákroků příslušníků Policie České republiky.

Závěrem mi dovoluji gratulovat Vám při příležitosti udělení Řádu čestné legie prezidentem Francouzské republiky za Vaše celoživotní odhodlání bojovat za ochranu lidských práv.

Těším se na další spolupráci.

S úctou

v z. Mgr. Pavel Vařeka

Vážená paní
Veřejná ochránkyně práv
Mgr. Anna Šabatová, Ph.D.
Údolní 39
602 00 Brno